

ANNALES
MUSEI
DE HERMAN
OTTÓ
NOMINATI
2012

A HERMAN OTTÓ MÚZEUM
ÉVKÖNYVE
LI.

MISKOLC

2012

Jahrbuch des Herman Ottó Museums, Miskolc (Ungarn)
Yearbook of the Herman Ottó Museum, Miskolc (Hungary)
Les Annales des Musée Herman Ottó, Miskolc (Hongrie)

Főszerkesztő:
PUSZTAI TAMÁS

Szerkesztette:
TÓTH ARNOLD

Technikai szerkesztő:
FEKETÉNE BÍRÓ EDIT

ISSN 0544-4225

Borítóterv:
SZOLYÁK PÉTER

A borítón szereplő képek: 1. Bekarcolt és festett díszítésű edény, középső neolitikum (Szentistvánbaksa–Anyagyerő hely. Fotó: Csengeri Piroska). 2. Szarvasagancs só/készégtartó, 9. század (Hídvégardó–Malom-szög. Fotó: Kozmáné Bányi Judit). 3. A füzéri vár ciszternájának feliratos kávaeleme, 1622. (Füzér Felsővár. Fotó: Gál-Mlakár Viktor)

A kötet megjelenését
a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiuma
támogatta

Kiadja a miskolci Herman Ottó Múzeum
Felelős kiadó: dr. Pusztai Tamás PhD, múzeumigazgató
Készült a TIPO-TOP Nyomdaipari és Szolgáltató Kft. nyomdájában, Miskolcon
Felelős vezető: Solymosi Róbert ügyvezető

TARTALOM

<i>Szakáll Sándor köszöntése</i>	7
<i>Szakáll Sándor publikációi (1978–2012)</i>	9

RÉGÉSZET

P. FISCHL, Klára–KIENLIN, Tobias, L.–SERES, Nándor <i>Bronzkori (RBA1-2) településkutatások a Borsodi-síkságon és a Bükk hegységben.</i> <i>Áttekintés és újabb eredmények</i>	23
P. FISCHL Klára–REBENDA János Pál <i>Újabb láncszem a Hernád mente bronzkori településszerkezetében. Onga–Heinlein-tanya</i>	45
TÓTH Farkas Márton <i>Korai szkítakori sírok Dédestapolcsány–Verebce-tető lelőhelyen</i>	63
PINTÉR-NAGY Katalin <i>Kora népvándorlás kori sír Pácin–Szenna-dombról</i>	93
PROHÁSZKA Péter <i>Adalékok Borsod-Abaúj-Zemplén megye 10–11. századi régészeti emlékeihez</i>	105
SZÖRÉNYI Gábor András <i>Huszita erődítések Északkelet-Magyarországon</i>	113
HAJDÚ Melinda <i>A Herman Ottó Múzeum régészeti kutatásai 2011-ben</i>	127

TÖRTÉNETTUDOMÁNY

BODNÁR Tamás <i>Borsod vármegye Miskolci járásának nemességvizsgálata (1724–1730)</i>	141
KAPUSI Krisztián <i>Panelházas lakótelepek Miskolcon</i>	153

NÉPRAJZ

BODNÁR Mónika <i>Putnok és Serényfalva katolikus lakossága a 18. század közepén</i>	163
CSÁSZÁRI Éva <i>A bükk-szentkereszti szlovákok hagyományos foglalkozásainak szókincse, mint a nyelvben rögzült világkép szegmense</i>	181

IRODALOMTÖRTÉNET

BÉKÉSI Gábor <i>Regős Sándor (1917–2002) költészete</i>	199
<i>Szerzői útmutató</i>	215

INHALT/CONTENT

<i>Grußadresse an Sándor Szakáll</i>	7
<i>Die Publikationen von Sándor Szakáll (1978–2012)</i>	9

ARCHÄOLOGIE

P. FISCHL, Klára–KIENLIN, Tobias L.–SERES, Nándor

Bronzezeitliche (RBA1-2) Siedlungsforschungen auf der Borsoder Ebene und im Bükk-Gebirge.

<i>Überblick und neue Ergebnisse</i>	23
--	----

P. FISCHL, Klára–REBENDA, János Pál

<i>Neues Kettenglied in der Siedlungsstruktur des Hernád Flusses. Onga–Heinlein Gehöft</i>	45
--	----

TÓTH, Farkas Márton

<i>Early Scythian Age Graves at the Site of Dédestapolcsány–Verebce-tető (NE Hungary)</i>	63
---	----

PINTÉR-NAGY, Katalin

<i>The tomb of the Early Migration Period on Pácin–Szenna-hill</i>	93
--	----

PROHÁSZKA, Péter

Beiträge zu den archäologischen Denkmäler des 10–11. Jahrhunderts vom

<i>Komitat Borsod-Abaúj-Zemplén</i>	105
---	-----

SZÖRÉNYI, Gábor András

<i>Befestigungen der Hussiten in Nordost-Ungarn</i>	113
---	-----

HAJDÚ, Melinda

<i>Die archäologischen Forschungen im Jahr 2011</i>	127
---	-----

GESCHICHTSWISSENSCHAFT

BODNÁR, Tamás

<i>Studie über den Adel der Gemeinde Miskolc im Komitat Borsod 1724–1730</i>	141
--	-----

KAPUSI, Krisztián

<i>Plattenbausiedlungen in Miskolc</i>	153
--	-----

ETHNOGRAPHIE

BODNÁR, Mónika

<i>Die katholische Bevölkerung von Putnok und Serényfalva in der Mitte des 18. Jahrhunderts</i>	163
---	-----

CSÁSZÁRI, Éva

Der Wortschatz in den traditionellen Berufen der Bükkzentkereszter Slowaken als ein in der

<i>Sprache verankertes Segment</i>	181
--	-----

LITERATURGESCHICHTE

BÉKÉSI, Gábor

<i>Die Poesie von Sándor Regös (1917–2002)</i>	199
--	-----

<i>Autorenrichtlinien</i>	215
---------------------------------	-----

SZAKÁLL SÁNDOR KÖSZÖNTÉSE

Gyönyörű történeti, régészeti, néprajzi vagy éppen képzőművészeti gyűjteményeket láthatunk az ország múzeumaiban. Majdnem mindenütt. Miskolcon a Herman Ottó Múzeumban is. De nekünk van egy gyűjteményünk, hozzá egy világ, könyvtárral, kutatással, gondolatokkal, baráti körrel, ami sehol másutt. Ez a Herman Ottó Múzeum ásványtára. 33 éve, 1980-ban került Szakáll Sándor a múzeumunkba. A semmiből hozta létre ekkor az ásványgyűjteményünket, amely mára az ország egyik legnagyobb ásványtani közgyűjteménye lett.

Egy új gyűjtemény létrehozása, az ország legnagyobb ásványgyűjtő találkozójának a megszervezése, ásványtani szakfolyóiratok útjára indítása, állandó terepi gyűjtés, nemzetközi kutatások és konferenciák, több száz publikáció, egyetemi tanszék szervezése és irányítása... és még sorolhatnám fiatal pályakezdő kollégámnak, mit kellene tennie, hogy ha 33 múzeumi év után azt kérdezné, tudom-e mitől múzeum egy múzeum, akkor nyugodt szívvel mondhatnánk – Tőled, tőled is. Komoly feladat, ugye?

„Én komoly ember vagyok! Én komoly ember vagyok!...” – mondta a csillagász a kis hercegnek, miközben fölírta egy darabka papirosra az általa meglátott csillagok számát. Úgy gondolta, hogy ezzel a csillagok már a birtokába is kerültek. Szakáll Sándor nem magát, hanem a maga körül lévő világot veszi komolyan. 60 földi, ebből 33 múzeumi év, és egy több tízezres, rendezett gyűjtemény mutatja ezt. E komolyság ellenére, nem vagyok benne biztos, hogy találnánk róla olyan fényképet, amin ne mosolyogna. Tán még akkor is ilyen fotó születne, amikor éppen nem kutatásról, gyűjteményről szól a történet, hanem a múzeum vagy az egyetem természettudós kutató számára néha felfoghatatlan forrásból fakadó szabályairól, napi történetek megéléséről.

Bölcs ember évszázadokban gondolkodik – szól a kínai mondás. Szakáll Sándor évmilliókban. Ő így parcellázta fel az időt. Innen a mosoly. Az évmilliók szélességű parcellákba befér a véletlenül az óvodában felejtett gyerek, a többi gyerek – tízezernyi ásvány –, melyeket mégiscsak sikerült a szűrős szemű határőrök elől elrejtve hazahozni a múzeumába, vagy azok a gyerekek, akiknek az egyetemen tanítja, hogyan is mérjük az időt.

60 év.

Úgy is mondhatnám, 0,00006 Millió év.

Sándor, Isten éltesse!

Pusztai Tamás